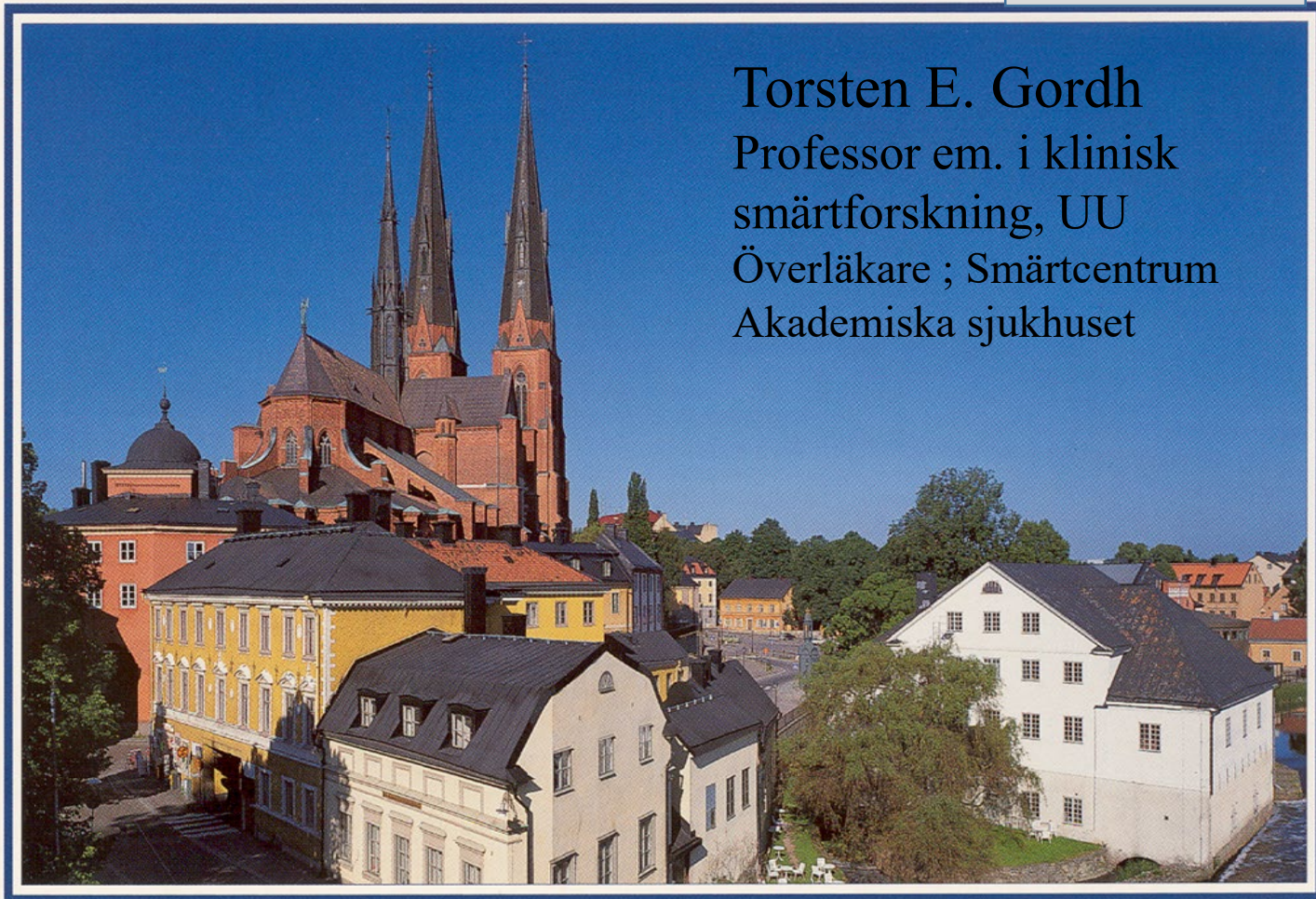

Cannabis som medicin – vad säger vetenskapen?

Smärtdagen 20 mars 2019

Torsten E. Gordh
Professor em. i klinisk
smärtforskning, UU
Överläkare ; Smärtcentrum
Akademiska sjukhuset

Stort behov av nya smärtstillande läkemedel – kan cannabispreparat fylla behovet?

Cannabis sativa

Cannabis 2019

THC

9-delta-Tetra Hydro
Cannabiol

CBD

CannaBiDiol

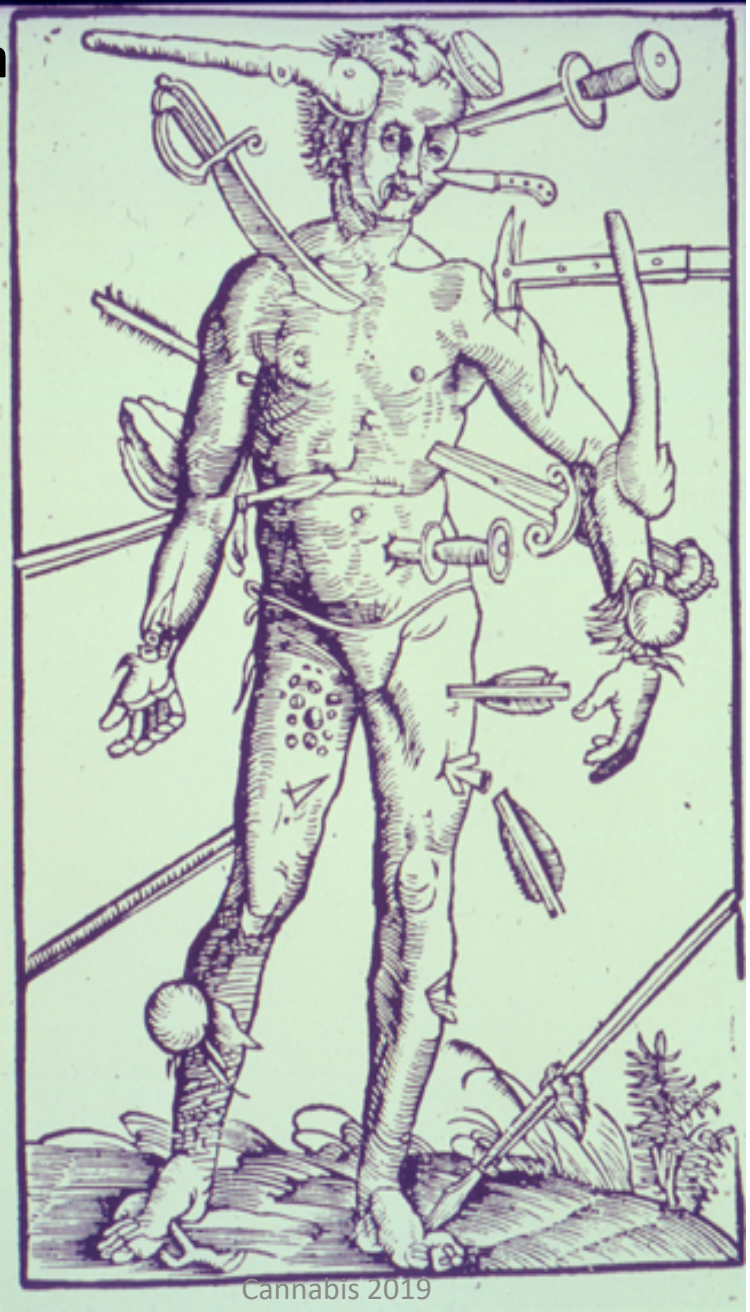
Sativex spray, registrerad
mot MS-symptom

Marinol (Licens)

Bediol
(medicinsk cannabis)
växtbaserat
Inhaleras, äts, dricks..

Akut nociceptiv smärta

- postoperativt
- efter trauma

Cannabis 2019

Objektiva fynd

Lätt att förstå

Lätt att bli förstådd

Vanligen effektiv
behandling

Långvarig smärta

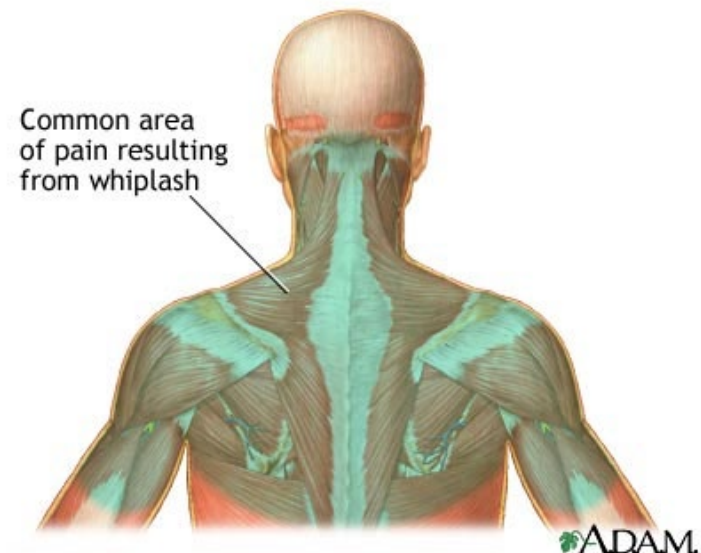

Få objektiva fynd

Inte lätt att förstå

**Inte lätt att bli
förstådd..**

**Ofta otillräcklig effekt
av farmakologisk
behandling...**

Långvarig smärta 3-6 månader.

Indelning inom ICD-11, enl IASP:s förslag 2015:

- Primär smärta (= okänd orsak, tex. fibromyalgi)
 - Cancer-relatead
 - Post-traumatisk / post-kirurgisk
 - Neuropatisk
 - Huvudvärk och oro-fascial
 - Visceral
 - Muskulo-skeletal
- + undergrupper av alla kategorier

Smärtepidemiologi

- Cirka 20 % av befolkningen lider av ett långvarigt smärttillstånd (SBU 2010)
- Ca 5 % anger ett ”stort vårdbehov” (SBU 2010)
- 1 % är mycket svårt drabbade (SBU 2010)
- Smärta = en folksjukdom. (WHO 2014)
- Vanligaste orsak till läkarbesök-
(smärtrelaterade diagnoser; Finnish National Institute for Health and Welfare, 2012)
- Näst vanligaste orsak till lång sjukskrivning (RFV 2015)
- Ger mycket låg livskvalitet! (Meijer, Kvarnström et al. 2004)

Samhället lider...

Totala kostnader för långvarig smärta
i Sverige (9,5 milj innevånare)

87,5 miljarder kr/år enl. SBU 2006

Svenska försvaret + rättsväsendet +
statsförvaltningen = Storbankernas vinst
2006 = **82 miljarder kr/år** (fr. UNT 25/2-07)

Pharmacotherapy for neuropathic pain in adults: a systematic review and meta-analysis.

- “Inadequate response to drug treatments constitutes a substantial unmet need in patients with neuropathic pain...” Modest efficacy (*NNT 6-10*), large placebo responses, heterogeneous diagnostic criteria, and poor phenotypic profiling probably account for moderate trial outcomes and should be taken into account in future studies.

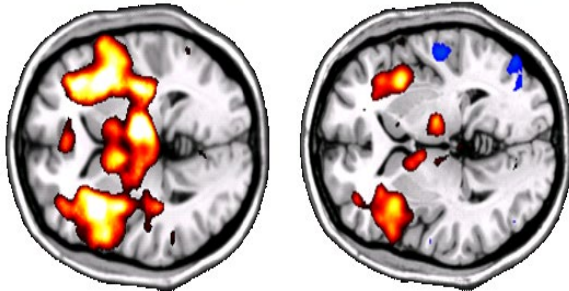
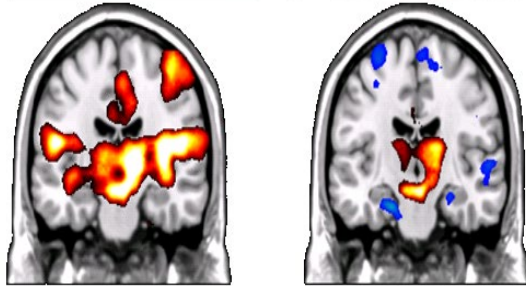
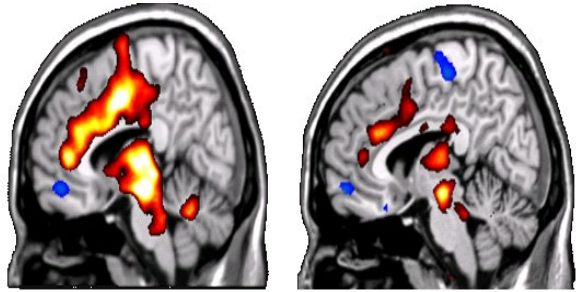
Stort behov av nya smärtstillande läkemedel – kan cannabispreparat fylla behovet?

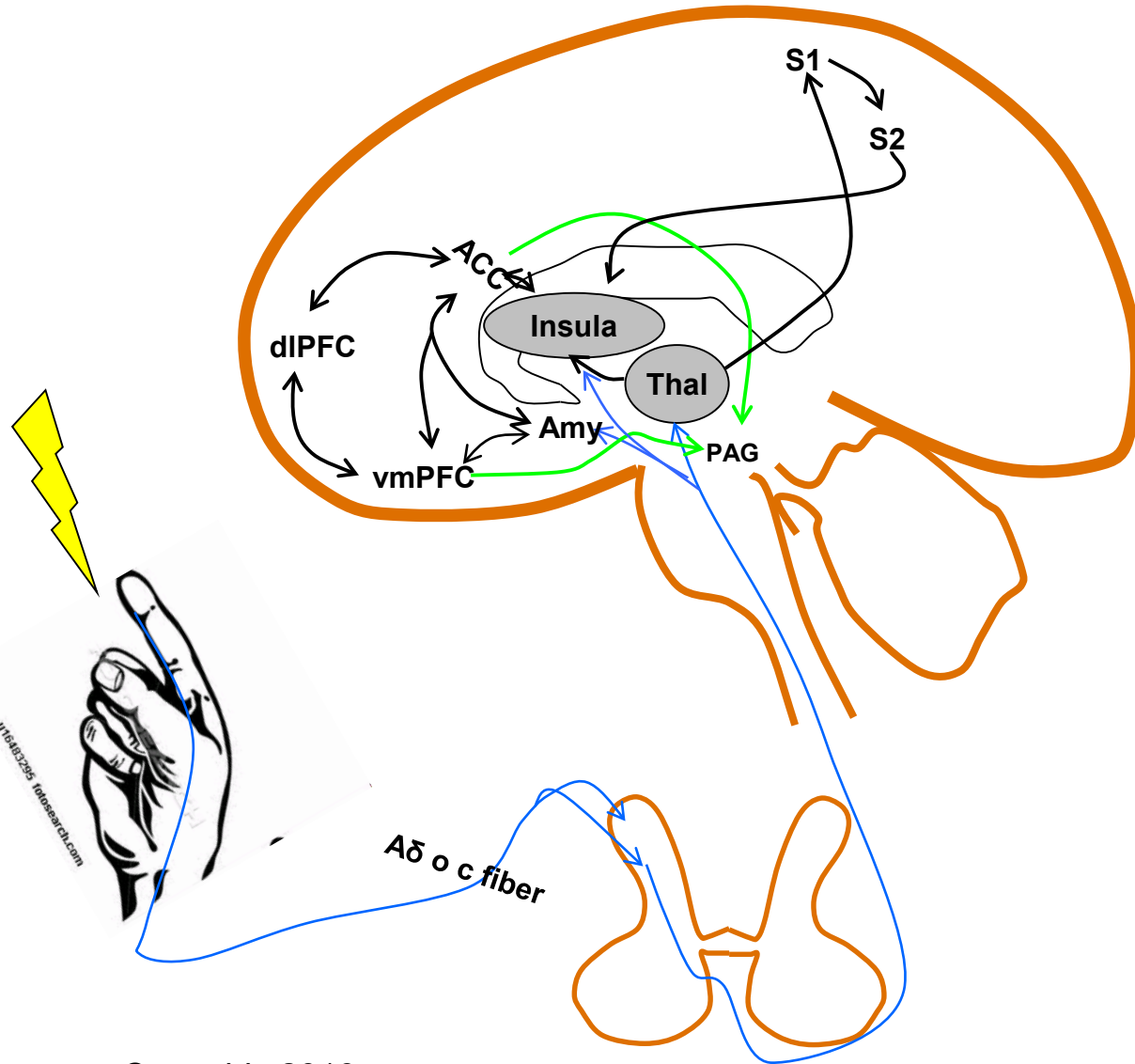
Cannabis sativa

Cannabis 2019

Smärtsystemet

Smärtstimuli

Cannabis 2019

Legalisering av cannabis i ett helt samhälle, som ett nytt tillåtet rusmedel,

Kanada, Uruguay, Colorado, Californien,
Holland?

+? Polisresurser? Skatter? Popularitet? Folkvilja?
"Harm reduction"? Bättre än "opioid-epidemin"?

-? Experiment med folkhälsan? Ungdomar? Trafik?
"Svaga grupper"- jmf alkohol?

Legalisering av *medicinsk cannabis*
för medicinskt bruk, tex. mot
kronisk smärta?

Danmark?

+?

-?

**Varför registreras inte cannabis –
preparat mot smärta som ett vanligt
läkemedel??**

**Bra studier saknas! De inblandade
företagen vill / kan inte göra dessa...**

**Q: varför skulle cannabis som läkemedel
hanteras annorlunda än de "vanliga" ??**

Ekonomiska aspekter

Sativex- ingår inte i läkemedelsförmånen

De cannabis-preparat som kan förskrivas på licens är väldigt dyra- smärtmottagningarna / primärvården har inte budget för att klara detta.

Mycket starka ekonomiska intressen från lobbying- grupper

Som läget är nu:

**En liten grupp med svårt lidande pga. kronisk smärta
(oftast neuropatisk) KAN nog ha nytta av cannabispreparat-**

”Lyckade fall” - och de som inte blir bättre / biverkningar

Den stora majoriteten borde behandlas med andra metoder

**Särskilt unga patienter- icke tillvänjande läkemedel,
Fysioterapi/ träning, psykologisk coaching,
rehabilitering**

